

Suvestinė redakcija nuo 2014-11-11

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2005, Nr. [62-2213](#), i. k. 1052080ISAK00IV-199

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTRO

**Į S A K Y M A S
DĖL KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO BŪKLĖS TIKRINIMO TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2005 m. gegužės 9 d. Nr. ĮV-199
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (Žin., 1995, Nr. [3-37](#); 2004, Nr. [153-5571](#)) 15 straipsnio 2 dalimi,
t v i r t i n u Kultūros paveldo objekto būklės tikrinimo taisykles (pridedama).

KULTŪROS MINISTRAS

VLADIMIRAS PRUDNIKOVAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2005 m. gegužės 9 d.
įsakymu Nr. ĮV-199
(Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2009 m. spalio 30 d.
įsakymo Nr. ĮV-593 redakcija)

KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO BŪKLĖS TIKRINIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIS NUOSTATOS

1. Kultūros paveldo objekto būklės tikrinimo taisyklės (toliau – taisyklės) reglamentuoja kultūros paveldo objekto būklės patikrinimo atvejus ir vykdymą.
2. Kultūros paveldo būklė tikrinama šiais atvejais:
  - 2.1. objekto pardavėjui ar kitaip valdymo teisės perduodančiam kultūros paveldo objekto valdytojui (toliau – perdavėjas) ketinant sudaryti sandorį dėl kultūros paveldo objekto iki objekto perdavimo ir priėmimo akto pasirašymo;
  - 2.2. atliekant kultūros paveldo objektų stebėseną.
3. Kultūros paveldo objekto būklės tikrinimą atlieka Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos teritoriniai padaliniai ir savivaldybių paveldosaugos padaliniai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-787](#), 2014-11-05, paskelbta TAR 2014-11-10, i. k. 2014-16372

4. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme (Žin., 1995, Nr. [3-37](#); 2004, Nr. [153-5571](#)) ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

II. KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO BŪKLĖS PATIKRINIMO ATVEJAI IR VYKDYMAS

5. Kultūros paveldo objekto būklės tikrinimas atliekamas pavieniems objektams (archeologinėms, memorialinėms vietoms, statiniams ar kitiems nekilnojamosiems daiktams, turintiems vertingųjų savybių, dailės kūriniams, tiesiogiai susijusiems su jų užimama ir naudoti reikalinga teritorija) ir kompleksiniams objektams (kultūros paveldo objektų grupėms, reikšmingoms savo visuma).

6. Perdavėjas apie ketinimą sudaryti sandorį dėl kultūros paveldo objekto ne vėliau kaip prieš mėnesį raštu arba elektroniniu paštu informuoja savivaldybės paveldosaugos padalinį. Per mėnesį nuo kreipimosi elektroniniu paštu ar rašto gavimo dienos savivaldybės paveldosaugos padalinys turi patikrinti, ar tokio objekto būklė (fizinė būklė ir aplinkos būklė) atitinka ankstesnės apžiūros metu bei nekilnojamosios kultūros vertybės pase užfiksuotą būklę. Jei ketinama sudaryti sandorį dėl naujai į Kultūros vertybių registrą įrašyto kultūros paveldo objekto, jo būklė lyginama su vertinimo tarybos akte fiksuota būkle.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-756](#), 2012-11-12, Žin., 2012, Nr. 146-7550 (2012-12-15), i. k. 1122080ISAK00IV-756

Nr. [IV-787](#), 2014-11-05, paskelbta TAR 2014-11-10, i. k. 2014-16372

7. Kultūros paveldo objekto, kuriam Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nustatyta tvarka nėra nustatytos vertingosios savybės, būklė tikrinama tokia tvarka:

7.1. jei iki Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo įsigaliojimo kultūros paveldo objektas buvo registruotas nekilnojamojo kultūros vertybe, jo būklė tikrinama lyginant su apskaitos dokumentuose užfiksuotos nekilnojamosios kultūros vertybės, jos vertingųjų dalių ir elementų

būklės duomenimis;

7.2. jei iki Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo įsigaliojimo kultūros paveldo objektas nebuvo registruotas nekilnojamojo kultūros vertybe, jo būklė tikrinama lyginant su objekto, saugoto kaip nekilnojamoji kultūros vertybė pagal Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo įgyvendinimo“ (Žin., 1995, Nr. [9-184](#); 1996, Nr. [14-355](#)) 9 straipsnį, apskaitos dokumentų duomenimis, kuriuos savivaldybių paveldosaugos padalinių prašymu konkrečiais būklės patikrinimo atvejais teikia Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos (toliau – departamentas).

8. Konkrečiais būklės patikrinimo atvejais, nustatytais šių taisyklių 7.1 ir 7.2 punktuose, apskaitos dokumentų duomenis savivaldybių paveldosaugos padaliniams jų prašymu teikia departamentas.

9. Perdavėjo ar įgijėjo raštišku arba elektroniniu paštu pateiktu pageidavimu už Vyriausybės nustatyto dydžio valstybės rinkliavą Kultūros paveldo objekto būklės patikrinimas atliekamas per 15 darbo dienų nuo taisyklių 6 punkte nurodyto pranešimo gavimo dienos, bet ne vėliau kaip iki objekto perdavimo ir priėmimo akto pasirašymo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-756](#), 2012-11-12, Žin., 2012, Nr. 146-7550 (2012-12-15), i. k. 1122080ISAK00IV-756

10. Kultūros paveldo objekto tikrinimo metu užfiksuota būklė įforminama savivaldybės paveldosaugos padalinyje registruojamu kultūros paveldo objekto būklės patikrinimo aktu (toliau – patikrinimo aktas) (šių taisyklių priedas) dviem egzemplioriais, iš kurių vienas įteikiamas perdavėjui, o kitas saugomas savivaldybės paveldosaugos padalinyje Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo (Žin., 1995, Nr. [107-2389](#); 2004, Nr. 57-1982) nustatyta tvarka.

11. Kultūros paveldo objekto būklės kaita aprašoma ir išreiškiama penkių balų sistema pagal šias balų reikšmes: 1 balu vertinamos nekilnojamosios kultūros vertybės, kai būklė labai pablogėjo (objektas sunyko, buvo sunaikintas stichinių nelaimių ar neteisėta veikla, sunyko ar buvo sunaikinta daugiau kaip 50% objekto, aplinka apleista, netvarkoma, daugėja vizualinės taršos šaltinių, ir dėl to nesiimama jokių priemonių), 2 balais – būklė blogėja (objektas nenaudojamas/naudojamas ir nyksta dėl valdytojo nevykdomos ar nepakankamos priežiūros, buvo apardyta stichinių nelaimių ar neteisėta veikla, sunyko ar buvo apardyta iki 50% objekto, aplinka netvarkoma, yra vizualinės taršos šaltinių, dėl kurių panaikinimo nesiimta jokių priemonių, ar tokių šaltinių daugėja), 3 balais – būklė nepakito (objektas yra naudojamas ir valdytojas nuolat vykdo priežiūros darbus, objektas nenaudojamas, bet jame atliekami/atlikti tyrimai, avarijos grėsmės pašalinimo, apsaugos techninių priemonių įrengimo ar kiti neatidėliotini saugojimo darbai, objektas užkonservuotas, imamasi priemonių apsaugoti objektą nuo neigiamo aplinkos poveikio, aplinka tvarkoma nereguliariai, yra vizualinės taršos šaltinių, dėl kurių panaikinimo nesiimta jokių priemonių), 4 balais – būklė gerėja (objektas yra naudojamas ir valdytojas nuolat vykdo priežiūros darbus, laiku šalinami atsiradę defektai, objekte atlikti/atliekami remonto, konservavimo darbai arba objekte atliekami restauravimo, pritaikymo ar atkūrimo darbai, aplinka tvarkoma, nuolat prižiūrima, vizualinės taršos šaltinių nėra arba imamasi priemonių juos panaikinti), 5 balais – būklė labai pagerėjo (objektas restauruotas, pritaikytas ar atkurtas, aplinka sutvarkyta, nuolat prižiūrima, vizualinės taršos šaltinių nėra), vertinant:

11.1. fizinės būklės pokytį;

11.2. aplinkos būklės pokytį.

Papildyta punktu:

Nr. [IV-787](#), 2014-11-05, paskelbta TAR 2014-11-10, i. k. 2014-16372

12. Patikrinimo aktų kopijas savivaldybės paveldosaugos padalinys ne rečiau kaip du kartus per metus teikia departamento teritoriniam padaliniui.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [IV-787](#), 2014-11-05, paskelbta TAR 2014-11-10, i. k. 2014-16372

13. Patikrinimo aktas galioja 6 mėnesius nuo patikrinimo akto surašymo dienos.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [IV-787](#), 2014-11-05, paskelbta TAR 2014-11-10, i. k. 2014-16372

14. Patikrinimo aktas netenka galios ir perdavėjas turi šiose taisyklėse nustatyta tvarka kreiptis į savivaldybės paveldosaugos padalinį, kad būtų atliktas kitas patikrinimas, jeigu po patikrinimo akto surašymo dienos:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [IV-787](#), 2014-11-05, paskelbta TAR 2014-11-10, i. k. 2014-16372

- 14.1. nekilnojamojo kultūros paveldo objekte buvo atliekami tvarkybos darbai;
- 14.2. nustatyti kultūros paveldo objekto sužalojimai;
- 14.3. buvo pažeisti kiti kultūros paveldo objekto paveldosaugos reikalavimai.
- 15. Ketinant sudaryti sandorį:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [IV-787](#), 2014-11-05, paskelbta TAR 2014-11-10, i. k. 2014-16372

15.1. kai perleidžiamas kultūros paveldo objektas (statinys), kuriame atliekami tvarkomieji statybos darbai ir tvarkomieji paveldosaugos darbai, gavusi perdavėjo prašymą, teisės aktų nustatyta tvarka ir terminu pažymą pateikia Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos (toliau – inspekcija) ir departamento teritorinis padalinys. Inspekcijai prašymas gali būti pateikiamas raštu arba elektroniniu būdu, pasinaudojant Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacine sistema „Infostatyba“. Departamento teritoriniam padaliniui prašymas pateikiamas raštu arba elektroniniu paštu. Inspekcijos pažymoje nurodoma, kad statinys statomas, rekonstruojamas, kapitališkai remontuojamas, atnaujinamas (modernizuojamas) ar griauamas be esminių nukrypimų nuo projekto. Departamento teritorinio padalinio pažymoje nurodoma, kad tvarkomieji paveldosaugos darbai atliekami be esminių nukrypimų nuo projekto;

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-575](#), 2011-09-15, *Žin.*, 2011, Nr. 115-5430 (2011-09-22), i. k. 1112080ISAK00IV-575

Nr. [IV-756](#), 2012-11-12, *Žin.*, 2012, Nr. 146-7550 (2012-12-15), i. k. 1122080ISAK00IV-756

15.2. kai perleidžiamas kultūros paveldo objektas (statinys), kuriame atliekami tik tvarkomieji paveldosaugos darbai, per 15 darbo dienų nuo perdavėjo raštu arba elektroniniu paštu pateikto prašymo gavimo dienos pažymą pateikia departamento teritorinis padalinys. Pažymoje nurodoma, kad darbai atliekami nenukrypstant nuo tvarkybos darbų projekto, nenustatyti objekto sužalojimai, nepažeisti objekto naudojimo ir kiti paveldosaugos reikalavimai. Vienas pažymos egzempliorius įteikiamas perdavėjui, antras pažymos egzempliorius pateikiamas savivaldybės paveldosaugos padaliniui, o trečias egzempliorius saugomas departamento teritoriniame padalinyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-756](#), 2012-11-12, *Žin.*, 2012, Nr. 146-7550 (2012-12-15), i. k. 1122080ISAK00IV-756

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Ginčai dėl kultūros paveldo objekto būklės patikrinimo sprendžiami įstatymų nustatyta tvarka.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [IV-787](#), 2014-11-05, paskelbta TAR 2014-11-10, i. k. 2014-16372

17. Jeigu tikrinimo metu nustatyta būklė neatitinka nekilnojamosios kultūros vertybės pase užfiksuotos būklės, už tai įstatymų ir kitų aktų nustatyta tvarka atsako perdavėjas.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [IV-787](#), 2014-11-05, paskelbta TAR 2014-11-10, i. k. 2014-16372

Priedo pakeitimai:

Nr. [IV-593](#), 2009-10-30, Žin., 2009, Nr. 132-5763 (2009-11-05), i. k. 1092080ISAK00IV-593

Kultūros paveldo objekto būklės tikrinimo
taisyklių priedas

(Kultūros paveldo objekto būklės patikrinimo akto forma)

_____
(dokumento sudarytojo pavadinimas)

KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO BŪKLĖS PATIKRINIMO AKTAS

_____
Nr. _____
(data)
_____
(užpildymo vieta)

I. BENDRIEJI KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO DUOMENYS

1. Pavadinimas _____
2. Unikalus kodas Kultūros vertybių registre _____
3. Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto patvirtinimo data ir numeris (jei aktas patvirtintas) _____
4. Adresas _____
5. Valdytojas _____
(vardas, pavardė, gyv. vieta, tel. numeris/juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, buveinė, kodas, tel. numeris)
6. Paskelbtas ar nepaskelbtas saugomu kultūros paveldo objektu _____
7. Ankstesnio būklės patikrinimo akto data ir numeris _____

II. KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO BŪKLĖS DUOMENYS

8. Kultūros paveldo objekto fizinės būklės pokytis

	5 – būklė labai pagerėjo	4 – būklė gerėja	3 – būklė nepakito	2 – būklė blogėja	1 – būklė labai pablogėjo
1. Kultūros paveldo objekto fizinės būklės pokyčio įvertinimas*					

* - Pažymėti - V.

5 – būklė labai pagerėjo - objektas restauruotas, pritaikytas ar atkurtas, aplinka sutvarkyta, nuolat prižiūrima, vizualinės taršos šaltinių nėra;

4 – būklė gerėja - objektas yra naudojamas ir valdytojas nuolat vykdo priežiūros darbus, laiku šalinami atsiradę defektai, objekte atlikti/atliekami remonto, konservavimo darbai arba objekte atliekami restauravimo, pritaikymo ar atkūrimo darbai, aplinka tvarkoma, nuolat prižiūrima, vizualinės taršos šaltinių nėra arba imamasi priemonių juos panaikinti;

3 – būklė nepakito - objektas yra naudojamas ir valdytojas nuolat vykdo priežiūros darbus, objektas nenaudojamas, bet jame atliekami/atlikti tyrimai, avarijos grėsmės pašalinimo, apsaugos techninių priemonių įrengimo ar kiti neatidėliotini saugojimo darbai, objektas užkonservuotas, imamasi priemonių apsaugoti objektą nuo neigiamo aplinkos poveikio, aplinka tvarkoma nereguliariai, yra vizualinės taršos šaltinių, dėl kurių panaikinimo nesiiimta jokių priemonių;

2 – būklė blogėja - objektas nenaudojamas/naudojamas ir nyksta dėl valdytojo nevykdomos ar nepakankamos priežiūros, buvo apardytas stichinių nelaimių ar neteisėta veikla, sunyko ar buvo apardyta iki 50% objekto, aplinka netvarkoma, yra vizualinės taršos šaltinių, dėl kurių panaikinimo nesiiimta jokių priemonių, ar tokių šaltinių daugėja;

1 – būklė labai pablogėjo - objektas sunyko, buvo sunaikintas stichinių nelaimių ar neteisėta veikla, sunyko ar buvo sunaikinta daugiau kaip 50% objekto, aplinka apleista, netvarkoma, daugėja vizualinės taršos šaltinių, ir dėl to nesiiimama jokių priemonių.

9. Kultūros paveldo objekto (statinio) dalių fizinės būklės pokytis**

	5 – būklė labai pagerėjo	4 – būklė gerėja	3 – būklė nepakito	2 – būklė blogėja	1 – būklė labai pablogėjo
1. Pamatai ir nuogrindos					
2. Sienų konstrukcijos					
3. Sienų apdaila					
4. Stogo danga					
5. Stogo konstrukcijos					
6. Langai					
7. Durys					
8. Puošyba (jei yra)					

** - 9 p. pildomas tik kultūros paveldo statiniams. Vertinant kultūros paveldo statinio bendrą būklės pokytį 8 p., išvedamas vidurkis iš visų tokio statinio dalių fizinės būklės pokyčio vertinimo balų, pažymėtų 9 p.

10. Išvados apie kultūros paveldo objekto fizinės būklės pokytį _____

_____

_____

_____

11. Kultūros paveldo objekto aplinkos būklės pokytis***

5 – būklė labai pagerėjo	4 – būklė gerėja	3 – būklė nepakito	2 – būklė blogėja	1 – būklė labai pablogėjo

***- Pažymėti - V.

12. Išvados apie kultūros paveldo objekto aplinkos būklės pokytį _____

_____

_____

_____

PRIDEDAMA:

13. Fotofiksacija _____

_____, _____ lapų.

14. Kiti dokumentai _____

_____, _____ lapų.

_____
(aktą įforminusio asmens pareigų pavadinimas)

_____
(parašas)

_____
(vardas ir pavardė)

Priedo pakeitimai:

Nr. [IV-787](#), 2014-11-05, paskelbta TAR 2014-11-10, i. k. 2014-16372

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [IV-377](#), 2005-09-02, Žin., 2005, Nr. 109-3983 (2005-09-08), i. k. 1052080ISAK00IV-377

Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. gegužės 9 d. įsakymo Nr. IV-199 "Dėl Kultūros paveldo objekto būklės tikrinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas
Nr. [IV-593](#), 2009-10-30, Žin., 2009, Nr. 132-5763 (2009-11-05), i. k. 1092080ISAK00IV-593
Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. gegužės 9 d. įsakymo NR. IV-199 "Dėl Kultūros paveldo objekto būklės tikrinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas
Nr. [IV-575](#), 2011-09-15, Žin., 2011, Nr. 115-5430 (2011-09-22), i. k. 1112080ISAK00IV-575
Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. gegužės 9 d. įsakymo Nr. IV-199 "Dėl Kultūros paveldo objekto būklės tikrinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas
Nr. [IV-756](#), 2012-11-12, Žin., 2012, Nr. 146-7550 (2012-12-15), i. k. 1122080ISAK00IV-756
Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. gegužės 9 d. įsakymo Nr. IV-199 "Dėl Kultūros paveldo objekto būklės tikrinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas
Nr. [IV-787](#), 2014-11-05, paskelbta TAR 2014-11-10, i. k. 2014-16372
Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. gegužės 9 d. įsakymo Nr. IV-199 „Dėl kultūros paveldo objekto būklės tikrinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo